

Passende zorg, ondersteuning en behandeling in de langdurige gehandicaptenzorg: samen met zorgvragers en hun naasten een betekenisvol leven mogelijk maken

Stel je voor: je hebt een beperking en hebt op verschillende momenten in je leven zorg, ondersteuning en ook behandeling nodig. Soms veel, soms weinig. Soms praktisch, soms juist emotioneel. En telkens weer moet die zorg passen bij wat jij nodig hebt en belangrijk vindt.

Dat is passende zorg in de langdurige gehandicaptenzorg. Het betekent dat de ondersteuning aansluit bij de verschillende fases in iemands leven en meebeweegt met wat iemand doormaakt, leert of verlangt. Het sluit aan bij wat iemand zelf wil en kan. Het sluit aan bij de persoon zelf en bij zijn omgeving.

Het uitgangspunt is eenvoudig en tegelijk krachtig: **ieder mens verdient een betekenisvol leven, op zijn of haar eigen tempo, met de juiste zorg op de juiste plek.**

Dat klinkt vanzelfsprekend, maar vraagt veel vakmanschap. Professionals van verschillende disciplines werken samen om mensen met een beperking zoveel als mogelijk zelf regie te laten nemen over hun leven. Dat gaat over wonen, leren, werken, vrije tijd en sociale relaties.

Dit gebeurt door directe ondersteuning van begeleiders, die kunnen worden ondersteund door gedragsdeskundigen of andere behandelaars zoals (para)medici. Maar altijd vanuit dialoog met de persoon met een beperking en zijn of haar sociale netwerk.

Zorg is flexibel: de samenleving verandert, mensen veranderen, en hun wensen veranderen mee. Professionals stemmen daarom steeds af: wat is nu het beste vanuit ons vakmanschap? Niet op basis van een standaardpak, maar door drie soorten kennis samen te brengen:

- Wetenschappelijke kennis over wat werkt.
- Professionele kennis uit ervaring en praktijk.
- Ervaringskennis van mensen met een beperking en hun naasten.

Die combinatie maakt de zorg werkend en menselijk. Passende zorg is dus geen vaste handelswijze of lijst met regels, maar een manier van kijken en handelen. Het gaat om voortdurende afstemming: past deze aanpak nog bij deze persoon? Doet het de persoon goed wat we doen? En past het ook bij de mogelijkheden van de professionals en de organisatie?

Passende zorg draait dus om menselijkheid, vakmanschap en samenwerking. Om zorg die bijdraagt aan het gewone leven, aan meedoen in de samenleving, aan geluk en betekenis. Daarvoor is relationeel vakmanschap nodig: professionals die oog hebben voor de ander én voor zichzelf, die durven reflecteren en werken in teams waar leren vanzelfsprekend is.

We zien ook dat passende zorg onder druk staat. Tekorten aan medewerkers en (financiële) middelen maken het moeilijker om kennis optimaal te benutten. Dat dwingt tot bewuste keuzes over hoe we mensen en middelen inzetten, en wat professionele ondersteuning kan bieden. Daarom is samenwerking onmisbaar: tussen zorgvragers, hun naasten en professionals en tussen zorgorganisaties/VGN, onderwijs, wetenschap en maatschappelijke partners.

Alleen door krachten te bundelen en verantwoordelijkheid te delen, kunnen we blijven zorgen voor wat echt telt: een goed leven voor ieder mens.

Dat is waar de gehandicaptenzorg elke dag voor staat.